

Posamezne številke v Trstu in okolici po 20 stotink. — Oglasi se računajo v širokosti ene kolone (72 mm). — Oglasi trgovcev in obrtnikov mm po 40 stot osmrtnice, zahvale, poslanice in vabila po L 1.—, oglasi denarnih zavodov mm po L 2. — Mail oglasi po 20 stot. beseda, najmanj pa L 2. — Oglasi naročnika in reklamacije se pošiljajo izključno upravi Edinosti, v Trstu, ulica sv. Frančiška Asiškega štiv. 20. I. nadstropje. — Telefon uradnih ur v nočeh 11 57.

ki evropske države, 943,534.750 dolarjev.

be s tako tankočutno oliko, povil jih je tako skrbno v bombaz zaželjenega bratstva med obema narodoma, da mu je uspelo izzvati odobravanje celo pri fašistih. Lahko nastane dvom, da je poslanec Šček začel samo razvijati novi program poslanca Wilfana: to je, da je začel nalivati v majhnih dozah množino protitalijanskega likerja, ki ga je poslanec Wilfan hotel popolnoma izliti v svojem prvem neprevlednem govoru. Govor je, da moremo za sedaj gledati le z nezaupnostjo jagnječji plašč, s katerim so se, kakor se zdi, nenadno pokrili tako slovenski kolikor nemški poslanci. Naj se ne poizkuša obrniti karta na mizi, kakor je dejal poslanec Wilfan, kar je hotel zmešati delovanje Slovencev pod Avstrijo z delovanjem italijanskih šredentistov. Morejo li si pa biti podobne te zunanje oblike? Imajo li Slovenci svojega Guglielma Oberdana? Pod zunanjo obliko, ki se je mogla zdeti vsled avstrijskega pritiska enaka, je ostala

avstrijskega pritisaka enaka, je ostala
vendar nedotaknjena ta le ogromna in
bistvena razlika: Italijani so bili vsu-
žnjeni, Slovenci sužnji. Italijani so tje-
peli, kolikor se more trpeti zaradi ujet-
ništva v avstroogroški državi: Slovincem
je šlo pravo dobro(!). Italijane je država
silila na pokornost z nasiljem(!), Slova-
ni so bili zvesti in ljubi državljanj po
lastni volji(!), ker slovenski upor je po-
jav zadnjega hipa(!), ko se je že začel
čutiti mrliški duh. Velika razlika je med
tistimi, ki je pomagal pobiti zver na tla
in parasitom, ki se pr-vidno umakne do-
tikcu z mrho.» (»Epoc« bi opozorili na

dve točki: 1. rimski list se zelo moti, če misli, da so šli naši zastopniki v Rim zato, da se tam kregajo ali pa cepijo v tako načelnic vprašanjih, kakor je vprašanje bodočega razmerja med italijanskim in jugoslovenskim prebivalstvom v naših krajih; 2. »Epoca« se zelo moti, če piše v dobri veri, da je slovenski odpor proti Avstriji pojav zadnjega hipa: Ljubljanski grad in druge avstrijske trdnjave so videle mnogo solz slovenskih pregančancev, ki jih avstrijske oblasti gotovo niso zapirale zaradi njihove prevelike ljubezni do Avstrije, in v ententnih vrstah je teklo mnogo krvi primorskih Jugoslovencov, katerih veliko število pa so poslale italijanske oblasti po vojni na — letovišča v Sardinijo... Za radi avstrijskancev!

V isto napako kakor »Epoca« je padel tudi »Corriere della Sera«, ko smatra, da je prišlo jugoslovensko odposlanstvo v Rim zastopati dve nasprotni ioči si smeri.

»Govor poslanca Šteka — piše milan«
ski list — je izzval vsled svoje zmerno
oblike in primerne vsebine soglasno
odobranje zbornice. Mladi slovanski
duhovnik, goriški poslanec, je s svoji
civilni obleki zelo simpatična oseba.
Govori prijetno in prepričevalno. Doka-
zal je s primerom, kako je imel prav
g. Giolitti, ko je pred par dnevi očital
poslancu Wilfanu, da ne izraža točno
misli svojih volilcev.

Stališče poslanca Ščeka, po katerem imajo Slovani, državljani Italije naloge, da združijo v prisiščno razmrcje Jugoslovane in Italijane, to stališče lahko sprejmejo vsi Italijani; in res so ga odobraval in mu ploskali tudi fašistovski poslanci. In če se ne bodo — o čemer ne dvomimo — pomirilivi name in poslanca Ščeka omejili samo na načelne trditve, temveč se bodo praktično udeleževali, bo njegovo politično delovanje v italijanski zbornici lahko veliko bolj koristno njegovim volilec nego li bojevitvo delovanje njegovega kolega posl. Wilfana.

Zanimiva je končno sodba o nastopu naših poslancev v Rimu, ki jo čitamo v komunističnem glasilu »L'Ordine Nuovo«. List govori o napadih fašistovskega poslanca Giunte, prej Toskanca, sedaj Tržačana, na posl. Wilfana in ugotavlja: »Moralo bi biti ponujoče za italijanski patriotizem, da je bil prvi govor v zbornici o odnošajih med Italijani in anektiranimi Nemci in Jugoslaveni izrečen od neodgovornega mladeniča, kateremu je nasprotnik Wilfan velikodušno prihranil očitke, da je on poslanec Giunta, odgovoren za grozno

pozig »Balkana«, kateri so hoteli in iz
vršili fašisti s sodelovanjem oblasti in
častnikov italijanske vojske, ker je to
on priznal in se s tem hvalil.«

Vkljub temu se Est zavaruje proti eventualnim očitkom, da se strinja z onimi, ki so tako odločno nastopili proti nasilju in pravi, da nima nikake simpatije ne do Wilfana ne do Reut-Nikolajeviča.

ussija. »Povedala sta bridke resnice di
ektnim nasprotnikom — pravi list —
prvi bojevito, drugi hladno in zmerno
oda dokazala sta, da nista niti onadva

nanj nacionalistična od svojih nasproti-
nikov.« Očita jima, da sta zastopnika
buržoazije, ki gre za tem, da razcep
proletarske sloje in jih bolj izkorišča.
Za komuniste je seveda vsakdo, ki ni
pri njih organiziran (komunisti).

O poslanicu Škeku podaja list to k
znacbo: »Kot še bolj zmeren, toda
siljeni si hladnosti bolj krut obtožitelj
je pokazal drugi goriški poslanec
Ivan Šček. To je sesterinski poslanec

...katerem je razkril fašistovske zločine
na podlagi treh dokumentov: članka v
"Emancipazione", tržaškega republikan-
skega lista, članka tržaškega dnevnika

»Era Nuova« in pastirskih lista tržaškega škofa, monsignora Bortolomajija, bivšega vojaškega škofa. Posebno ta zadnji dokument, sestavljen v zelo odločnem tonu, ki ponavlja fašistovska nasilja in zločine, je naredil na zbornico velik vtisek. Fašisti so molče poslušali in so se naploskali pri izjavi posl. Ščeka, da upa, da bodo Slovani, ki so postali naši sodržavljani, bili most na poti do pobratenja med obema narodoma. Upajmo...»

Domače vesti

Junaki — na papirju. »Lavoratore Socialista« je objavil večeraj članek pod naslovom »Pred spuščanjem zastorom«. Članek nas je zelo osupnil, ker nismo pričakovali, da bo list, ki je sam toliko pisal proti neznanim razmeram v novih pokrajinah, obrnil svojo oči ravno proti onemu, ki je edini imel pogum vstati italijanski zbornici in obraz resnico o tukajšnjih razmerah.

List pravi predvsem, da niso nacionalistični (s tem misli naše) in fašistovski poslanci po naših zbornici niti z eno besedo tragičnega položaja naše dežele. Meče v isti koš fašista Giunto in našega Wilfana, pripisuje obema v enaki meri hujkanje, krvavi boj med obema narodoma na tem ozemlju ter se vpraša, kako je mogoče življenje, napredek, industrijski in gospodarski prosep, če zastopniki obeh narodov, ki tukaj živita, ne vržejo proč orožja, če vzdržujejo bratovsko vojno, če je vse politično življenje omejeno na zasede in krvave poizkuse tlačenja, če se poslanci Julijske Benetije izgubljajo v neslanelen posvojanju in smešnih pogledih. Glede vseh teh vprašanj moramo odgovoriti, da se nas ne tičejo, ker »Lavoratore Socialista« v prav dobro, da smo mi v večji meri žrtve tega razmerja nego njega stranka. Kar se pa tiče nadaljnjih vprašanj, ev našega odgovora ki bi si ga bil »Lav. Soc.« prav lahko prihranil: »Lavoratore Socialista« vpraša: »Kateri poslanci Julijske Benetije je govoril v zbornici o naših skrbah, naših željah, naši bodočnosti?« Odgovarjamo: Dr. Wilfan in Šček. »Lav. Soc.« vpraša: »Kdo je govoril o pogubni politiki vlade in njenih organov?« Odgovarjamo: Edinole poslancina Wilfan in Šček. »Lav. Soc.« vpraša: »Kdo je dal izraza našim mukam in bolestiti zaradi popolnega uničenja naših občin, zaradi strašne propasti tolikih naših industrij, zaradi obupne brezposelnosti, ki se jasno bliža?« Odgovarjamo: naši poslanci, na najbolj jasen način.

»Kdo je v zbornici zahteval za nas resnično, sveto pravico državljanov te države?« Odgovarjamo: Edinole naši, jugoslovenski poslanci. »Kdo je v zbornici dvignil svečan protest proti aretiranju nedolžnih, proti tolikim nesramnim političnim preganjanjem?« Odgovarjamo: Edinole poslanci naše, jugoslovenske narodne stranke.

O utemeljenosti vseh teh naših odgovorov se »Lav. Soc.« lahko prepriča, če čita govora naših poslancina Wilfana in Ščeka objavljena v št. 150 oziroma 151 našega lista in jih primerja z govori socialističnih poslancina. Socialistični list ugotavlja, da nista komunisti Tuntar in Bombacchi rekla niti besedice v obrambo svojih sodrugov, zaprtih v ječah in barbarski trpinčenih. Res je: edino naš poslanec Šček je nastopil za to nesrečnik! In potem se še upa govoriti socialistični list o nacionalistično-fašistovskih (!) nastopih poslancina Wilfana? »Lavoratore Socialista« bi si bil res lahko prihranil blamažo, ki jo je doživel s svojimi res sijajnimi vprašanji!

Predumi na vojno odškodnino in predilnice v Ajdovščini. Tiskovni urad generalnega civilnega komisariata objavlja: Dasi ne spadajo likvidacija vojne odškodnine in predilnice na vojno delokrog generalnega komisariata, temveč so ti posli poverjeni posebnim ustanovam, se je vendar generalni komisariat pred časom pečal z vzpostavitvijo in z delom tehniških podjetij v deželi s tem, da je ministrstvu za osvojenost pokrajine priporočal ustanovitvi poseben fond za finansiranje, ter s tem, da je posredoval pri kreditnih zavodih, katerih naloga je, izplačevati predilnice iz fondov, ki jih je dala vlada pred kratkim na razpolago in kateri so se na pritisk generalnega komisariata tudi povečali.

Glede ustanovitve takega fonda se vršijo ravnanja pogajanja med imenovanim oblastvom in zakladnico. Kar se pa tiče predilnice v Ajdovščini, se je generalni komisariat v seji, ki se je vršila 28. maja t. l., zedinil z ravnanjem goriškega kreditnega zavoda v smislu, da takoj izplača imenovani družbi predilnico 1 milijona brez kvara nadaljnjih nakazil, za katere pa ni prevzela nobena konkretna zaveza.

Na ta način se je zaenkrat zagotovilo, da predilnice zopet lahko delajo. Toda kreditni zavod predilnice ni izplačal in o tem ni obvestila komisariata ne ena ne druga stran, kakor bi se bilo spodobilo. Komisariat je bil obveščen samo takrat, ko se je predilnica zaprla. Zato pa je nemudoma posredoval in še isti dan 27. junija t. l., zvečer dosegl, da je goriški kreditni zavod dal nalog, izplačati predilnici. Obenem se komisariat trudi, da bi likvidiral kreditni zavod še nadaljnj nakazila. Vsled tega je zastopnik predilnice 28. junija t. l. zagotovil, da bo začela tovarna čim prej zopet obratovati.

Dejstva dokazujejo tedaj, da poročila, ki so jih prinesli nekateri listi, niso točna. Tudi je iz dejstev razvidno, da ne pada na generalni komisariat nobena odgovornost za to, da se je predilnica zaprla. V vseh vprašanjih, ki se tičejo javne blaginje, generalni komisariat vedno nemudoma posreduje, v kolikor segajo v njegov delokrog.

Prispevek za invalidce se zviša od 5 na 15 odstotkov. Finančna direkcija v Julijski Benetiji razglasi: 5 odstotna doklada na davek iz naslova prispevka za invalide, borce in vdove po padlih vojakih, ki je stopila v novih provincih 20. julija 1920, v veljavo, — s 1. julijem 1921. zviša od 5 na 10 odstotno. — Ta doklada se ima zaračunati na vse direktne takse in davke katerekoli vrste, naj se plačujejo kakorkoli, vštete kolikovne takse v znesku najmanj 1. — lire. — Vrednotne, na katerih ceno se plačuje 1. — lira ali več koleka, se bodo torej od 1. julija dalje prodajale po svoji nominalni vrednosti z doklado 15 odstotkov od vsake cele lire (koleka). — Trst, 28. junija 1921. — Finančni ravnatelj.

Vse one, ki potujejo v Jugoslavijo opozarjamo, da si morajo preskrbeti pot. listu podpis jugoslovenskega delegata v Trstu in da navadni potni list velja samo za enkrat. So slučajni v Podbrdu, da matere z otročki posiljajo nazaj, ker nimajo vse v redu.

Učiteljsko društvo za Trst in okolico sklicuje za s soboto dne 2. t. m. ob 5 uri pop. odbora sejo.

Trgovinska in obrtna zbornica. Prva seja na novo izvoljene trgovinske in obrtne zbornice se bo vršila v petek, 1. julija t. l. ob 12. uri. Na tej seji se bo zbornica konstituirala, izvolil predsednik in izbral odsek za borso.

Šenjakovska C. M. D. naznanja, da bo danes zvečer odbora sejo.

Zavarovalnica goveje živine v Trebach bo imela v soboto, 2. t. m. ob 8. uri zvečer izreden občni zbor. Ker gre za preceitev živine in so razen te še druge važne točke na dnevnem redu, prosimo, da se člani zbora udeležijo polnoštevilno.

Iz tržaškega življenja

O pred večeršnjem opustošenju gostilne »Treviso« v ulici Udine. Pred večeršnjim okoli 12. ure sta vstopila v gostilno »Treviso« v ulici Udine št. 61 dva gosta ter si naročila vsak 1/2 pive. Eden izmed njih se je vsedel za gostilniško mizo; dočim je drugi stal. Mimo tistega, ki je sedel, je šel neki drugi gost, ki je bil že prej v gostilni. Spotoma se je nehoti dotaknil stolice, pri kateri je sedel neznanec. Poslednji je pri tej priliki razkazal planil nad gosta ter ga začel zmerjati z nedostojnimi primiki. Gost se je oprostil, toda vse ni nič pomagalo. Preprič, ki je nastal med obema, je pomiril lastnik gostilne. Kmalu po tem sta plačala neznanca vsak svoj račun in odšla.

Pol ure pozneje se je privrnila pred omenjeno gostilno večja gruča fašistov: kakih 12 fašistov je šlo v gostilno; ostali so pa stražili pred njo. Tistih 12 fašistov, ki so šli v gostilno, so v gostilni vse razbili in povzročili s tem lastniku ogromno škodo. Po izvršenem činu so fašisti nemoteno odšli.

Podobe iz sanj. Miramarska ulica z njenim krasnim drevedom in z klopčami, ki so postavljene na pa tam ob ulici, je znana skoraj vsem Tržačanom kot romantično sprehajališče, ki privabi tudi tuja, da se naužije njegove krasote... Ta krasota je zamakala pred sočnim tudi Dunajčana Emilija Bauerja, ki se je precej časa sprehajal s klovčkom v roki po drevedu. Ko se je tuje navzli svežega večernega zraku, si je poslal klopčico, da bi se malo spočil. »Popotni mož« je na klopčici kmalu zadremal in kimal z glavo... Če nekaj časa se je mož zbudil, si slekel copat, ga postavil pod glavo, »kufer« je dal pod klop in na vse zadnje se je sezul, da bi bil »udobno« spal. Bauer se je še parkrat obrnil na trdem ležišču in se nato zazibal v sladki sen... Moral je imeti zelo veselo sanje, kajti v spanju je neprestano govoril: »Wie viel Geld hab' ich!«

O tem »Geldu« so slišale tudi tri nočne sen-

ce, ki so ob tistem času iskale »nočno delo«. Dobra misel jim je šinila v glavo. Brez obotavljenja je vzel eden izmed njih spečemu Bauerju izpod glavlja jopič, drugi čevlje in tretji »kufer«. Drugo jutro se je Bauer zbudil ter z velikim začudenjem ugotovil čudno spremembo. Možu so silile skoraj solze v oči, ko ni videl več svojih čevljev, jope in kovečka. Včasih je v razburjenosti zavpil: »Mein Gott! Wo sind meine Schuhe, mein Koffer und mein Geld!« Možu ni bilo več obstanke na nesrečni klopi: v sami srajci in bos je tekkel kot blazen po ulici ter vprašal prvega človeka, ki ga je srečal, kje je policija. Po dolgem trudu je našel Bauer policijo ter tam povedal, da je bilo »kuferu« razno perilo v vrednosti 3000 kron in da je imel v suknji listnico z 8000 kronami.

Nekaj nočnih čuvšev je nabilo večeraj ob prvih jutranjih urah v prosti luki 34 letnega Jakoba Valona, stanujočega v ulici Dante Alighieri št. 18, s tako silo po glavi in po hrbtu, da je moral Valon iti iskat pomoči na rešilno postajo. Ko ga je vprašal zdravnik zakaj jih je dobil, je možakar zarudel ter se zmazal, ne da bi dal odgovora.

Vesti iz Notranjske

Idrija. Preteklo je leto dni, odkar se je ustanovilo v Idriji prepotrebno društvo prijateljev sadjereje in vrtnarstva, da bi si mogli tudi Idrijčani priboriti več napredka v teh važnih gospodarskih panogah. To kar nam nudijo že od nekdanj druga mesta, namreč veselje do negovanja cvetlic in pravilno oskrbovanje sadnega drevja, mora biti tudi naš cilj. Ni pa zadosti, da ima človek veselje, temveč je treba tudi krepke volje in odločnega značaja, potem gre stvar naprej po začetni poti do cilja gospodarske kulture. Da bi pomagali našim sadjerejem praktično in teoretično, smo ustanovili 29. maja 1920 »Vrtnarski in sadjarski društvo za idrijski sodni okraj«.

Naj sledi kratko poročilo za občinstvo ter člane v Idriji in njeni okolici o društvenem delovanju prvega leta. Pod predsedstvom g. Pavla Lapajne se je otvoril občni zbor v društvenih prostorih v Gradu 12. 6. 1921. V tajnikovem poročilu, ki ga je podal njegov namestnik Franc Ferlan, smo slišali, da je imelo društvo v preteklem letu 13 rednih in 3 izredne seje, skupno 16 sej. Društvo je član Tržaške kmetijske družbe v Trstu, od katere je naročilo potrebne potrebščine, kakor gospodarsko orodje itd. Dne 20. 6. 1920 je bilo prvo predavanje v ljudski šoli o umetnih gnojilih, kjer nam je na kratko opisal predavatelj, kako gnojiti sadnemu drevju. 24. 6. 1920, je bil ogled vrta pri gđ. Mici Lapajne, da bi se kupil za društvene svrhe. Radi pomanjkanja zemlje ga društvo ni kupilo. 25. 7. 1920 je priredilo društvo izlet na Vojško, kjer se je vršil gospodarski sestanek tamonjskih kmetovalcev. Poročal je F. Ferlan o namenu tega društva z ozirom na poljedelstvo. Pristopilo je lepo število kmetovalcev, ki bodo po svojih močeh pomagali namenu našega društva. Drugi gospodarski sestanek je bil napovedan v Cernem vrhu nad Idrijo, ki pa se vsled zakasnelosti predavatelja ni vršil. Napravilo se se vloge na merodajna oblastva radi tatvin po vrhovih; 22. 10. 1920 je politični oblastvo, gen. civil. komisariat, potrdil pravni obstoj društva. Naročila se je dvakrat večja množica semen iz Erfurta, ki se je tudi razdelila članom. Kupilo je društvo za 4600 lir cvetličnih loncev v Jugoslaviji ter jih oddalo društvnikom. Dne 7. aprila 1920 so se oddajali na šol. vrtu sadni divjaki brezplačno in sicer 163 jablanovih, 30 hruškovih divjakov, skupno 193 sadnih dreves. Dne 10. 9. 1920. se je ustanovil pod spretnim vodstvom g. profesorja A. Hladnika botanični odsek. V jeseni se je razdelilo 700 kg sladkorja za vkuhanje sadja. Radi okrajne sadne drevesnice ki je bila prej v Logatcu, smo se obrnili na gen. civil. komisariat s prošnjo, da naj bi se ustanovila sedaj v Idriji, ko pri pada prejšnja drevesnica Jugoslaviji, in smo brez drevesnic v tem kraju. Do danes še ni bilo odgovora. 24. in 25. 1. 1921 se je vršilo predavanje o sadjarstvu in vrtnarstvu, v katerem nam je g. Just Ušaj iz Gorice od deželne kmetijske urada jasno orisal te panoge. 2. 2. 1921 se je odpisal en delegat na zborovanje Tržaške kmetijske družbe v Trst. Na komisariat za samoupravne posle v Gorico je poslalo društvo vlogo radi predavanj o živinoreji ter živinski bolezni, z ozirom na to, da nam manjka tudi strokovnjakov, ker so živinorejci brez živinozdravnika. Prejeli smo 50 brošur »Kako pomagati goveji živini v sili« in jih razdelili med živinorejce. Dobli smo tudi živinozdravnika, ki je nastavljen pri tukajšnjem civil. komisariatu. 18. 12. 1920. so se sestali posestniki in živinorejci in ustanovili gospodarsko-poljedelski odsek.

Nemški roman v službi politike. V Draždanih je izšel roman »Materina kri«, ki ga je spisal gornjeslezjski pisatelj Robert Kurpiun. Vsebinsko romana je nacionalistična v zmislu nemške propagande v Gornji Sleziji. Mlad mož, katerega oče je bil Nemec, mati pa Poljakinja, je vsled ljubezni do matere vnet pristal poljske ideje. Kot poljski agitator pride v konflikt s kazenskimi zakoni, končno pa se prelevi po očetu v Nemca. Nemško časopisje pridno priporoča ta roman, o katerem pravi, da je važno orožje pomene nemške kulture v boju za Gornjo Slezijo.

Pri mestni občini so nam odstopili nekaj vrta, ki se je razdelil v dva dela, drevesnico in za vrtnice, rabate služijo za razmnoževanje potaknjencev. Vzgojilo se bo letos okoli 150 ribezovih grmičev, ravnotoliko vrtnic ovijalk in kakih 30 visokodebelnih vrtnic. Sadni divjaki so jablane, hrške, češnje in nekaj kutev za prtilikove hrške. — Iz Gorice smo prejeli 700 cepeljenih sadnih dreves, ter jih razdelili. Društvo šteje danes okrog 180 članov. — Blagajnikovo poročilo nam pove, da je imelo društvo 8.087'95 L. dohodkov, 7.271'60 L. pa izdatkov, torej denarnega prometa 15.359'55 L. Račune so revizorji pregledali in potrdili. Poročilo botaničnega odseka: g. profesor Hladnik poroča, da je imel odsek v tem kratkem času 2 seji. Nabrala se je že lepa zbirka lesa in za herbar se je nabralo nekaj cvetlic. Sotrudnikom iskrena hvala! — Gospodarsko-poljedelski odsek poroča, da sta se vršile dve seji, na katerih se je razpravljalo o naročitvi potrebnega semena, orodja itd. Odsek je sklenil, napraviti društveno razstavo, če bo letos obilo sadja. Poskrbele se bodo za živinorejce potrebne knjige o živinoreji in o boleznih, da se tako odpomore za prvi hip našim kmetom. Odbor se je volil z vzklikom in so na novo izvoljeni sledeči: Pavel Lapajne, Josip Ferjančič, Fran Ferlan, Anton Hladnik, Stanko Dežela, Logar Anton, Troha Franc, Inglic Matija, Kumer Ivan, Kokalj Stanislav. — Predmembra pravil. Točka 13 društvenih pravil se je v toliko popravila, da se vrši občni zbor, ako je prvi nesklepčen, pol ure pozneje ob vsakem številu navzočih članov. Sledile so slučajnosti, kjer se je govorilo o novem delu, ki še čaka društvo. Želimo, da bi novo leto prineslo obilo uspeha. Truda bo veliko, a upamo, da bomo bliž krepko naprej v delo za blagor in napredek naše gospodarske kulture.

Senožeh. Veselico na prostem priredi »Izobraževalno društvo v Senožehah« v nedeljo, 10. julija 1921. popoldne.

To in ono

Sovjetski socialni učni sistem. Iz boljševiških listov iz Moskve posnemamo sledeče zanimive podatke: Sovjetska vlada se zelo prizadeva, da po celi državi organizira kurze, na katerih bi se inteligentni delavci izobrazili za upravno kariero po brezštevilnih sovjetskih uradih in komisijah. Vzor take šole je takozvana univerza v čast Sverdlova (umrl komunistični voditelj) v Moskvi. Zanimivo je, kaj se tam vse učijo. Podlaga je seveda filozofija, ki se pa pri komunistih omejuje na pouk v osnovnih pojmi kozmogonije (Kant-Laplaceva teorija, razne teorije o materiji itd.) in razvoj organske materije (darwinizem). Smer komunističnega socialnega pouka je s tem jasno naznačena. Potem sledi historični materializem, nauk o razredih, razvoj družb, zgodovina civilizacije v zvezi z gospodarsko strukturo človeške družbe, teorija kapitalističnih družb, buržuazna država, finančni kapital in imperalizem ter svetovna vojna kot konec meščanske družbe in polom kapitalizma. Sledi zgodovina internacionalne in priprava na svetovno revolucijo. Obstojajo še posebni kurzi o diktaturi proletariata, sovjetski ustavi in zgodovini komunistične stranke. Razen tega se predava gospodarska geografija Rusije, zadružništvo, narodno vprašanje, ljudska izobrazba. To se naj zdaj uči tudi po provinciah. Vsa tvarina se more obdelati v 138—150 urah. Manjka pa učnih moči. Zato se organizirajo učitelji iz najboljših absolventov sverdlovske univerze, raven tega bodo poučevali v posameznih krajih lokalni borci za revolucijo, ki razpolagajo s praktičnimi izkušnjami.

»Diplomatična« ljubezenska tragedija. Iz Rima poročajo, da je markeza Durazzo, žena italijanskega poslanika v Pekingu, iz ljubosumnosti ustrelila iz Italije se vrnivšo ženo poslaniškega atašea Pitrija. Istočasno je izvršil samomor atašea Pitrija. Markeza Durazzo je bil bivšega avstrijskega poslanika na Japonskem Ambroja. Italijanska vlada je takoj odpoklicala poslanika Durazzo.

Nemški roman v službi politike. V Draždanih je izšel roman »Materina kri«, ki ga je spisal gornjeslezjski pisatelj Robert Kurpiun. Vsebinsko romana je nacionalistična v zmislu nemške propagande v Gornji Sleziji. Mlad mož, katerega oče je bil Nemec, mati pa Poljakinja, je vsled ljubezni do matere vnet pristal poljske ideje. Kot poljski agitator pride v konflikt s kazenskimi zakoni, končno pa se prelevi po očetu v Nemca. Nemško časopisje pridno priporoča ta roman, o katerem pravi, da je važno orožje pomene nemške kulture v boju za Gornjo Slezijo.

ŠIRITE „EDINOST“

zelelo, da bi rešila čim več. Bolelo jo je, da bi morala pustiti to ali ono in dala je primesti še en koveček in en zaboj, da spravi notri vse, kar je bilo dragocenejšega in nji dražje. Da bi šlo delo hitreje izpod rok, je poklicala Marijano, da bi ji pomagala. Da-si ni občutila nagajenja do Marijane — že od prvega dne, ko je ta prišla v hišo, se je uverila, da ji ni tako simpatična, kakor se ji je zdel pri Drikmčevih (da-si ni mogla navesti nobenega razloga za to) — vendar jo je poklicala na pomoč, ker si je mislila, da nji more zaupati. Marijana je prišla, tiha in skromna, s svojim mirnim načinom, brez hrupa, brez besed. Bila je živo protislovje Krivošičke: dočim je ta poslednja naglo vršila vsako delo, se ježila pri tem, kričala in zmerjala in za to tudi čisto slabo napravila, kar je namerovala ter morala isto delati iznova, je šlo Marijani vse mirno in sigurno izpod rok. Če je Krivošička kedaj zalozila robec ali ključ, je premetala in razburila vso hišo, iskajoč zalozeno stvar, dokler ni prišla Marijana, stopala s svojim dolгим, lahkim korakom se min tja in je s svojim velikim sivim oesom pazljivo pregledala okolo sebe ter našla robec in ključ v žepu Krivošičkega krila, ali kje blizu. Krivošička je videla tedaj, da je bila njena razburjenost brezpotrebna, smešna, in to ji je bilo neprijetno.

Gospodarstvo

— Likvidacija deželne banke nekdanje vojvodine Kranjske v Ljubljani. Deželna banka nekdanje vojvodine Kranjske je stopila v likvidacijo. Njena aktiva in pasiva bo prevzela nova hipotekna banka d. d., ki se bo na novo ustanovila. Garancijske obveznosti nekdanje vojvodine Kranjske nasproti upnikom kranjske deželne banke ostanejo v veljavi.

Borzna poročila.

Tečaji:

Trst, dne 30. junija 1921.

Jadranska banka	300
Cosulich	320
Dalmatia	272
Gerolmich	131
Libera Tristina	46
Lloyd	1600
Lussino	750
Martinolich	172
Oceania	370
Premuda	370
Trpčevich	330
Ampele	590
Cement Dalmatia	342
Cement Spalato	291

Tuja valuta na tržaškem trgu:

Trst, dne 30. junija 1921.

avstrijsko-nemške krone	3. — 3.23
češkoslovaške krone	27.50 — 28.50
dinarji	55. — 56. —
lejte	31. — 31.50
marke	47. — 48. —
dolarji	19.80 — 20. —
francoski franki	163. — 163.50
švicarski franki	340. — 342. —
angleški funti papirnat	76. — 76.50
angleški funti, zlati	86. — 90. —
napoleon	73.50 — 74. —

Švicarski tečaji

ŽENEVA, 29. Lira 29'237, marka 8'10, avstr. krona 1'06, angl. funt 22'28, fr. frank 47'787, dolar 5'90875.

MALI OGLASI

STANOVANJE, dve sobi in kuhinjo, pri Sv. M. Magdaleni, se zamenja za enako ali manjše, ležeče v rojanski okolici. Pojasnilo v Salita Greta 2 vrata 3. 1123

NARODNO BRALNO DRUŠTVO v Orehu naznanja, da se je nameravala prirediti za vrtno veselico z dne 3. julija, preložila na 10. julija 1921, radi nepričakovanih za prek. 1124

SOBA za zakonski par iz trdega lesa, masivno delo, mramorji, ogledala na prodaj. Cena 1800 lir. Sijajna prilika. Ulica ex Barriera 29, vrata 6. 1125

GOLDNARJE, krone in srebro plačam več kot vsakdo drugi. Solonichio, via del Olmo št. 3, III. 1043

PRODAJALKA z večletno prakso, izveščaj v vseh strokah mešanega blaga, se sprejme takoj. Pri ponudbah naj se navede svoja zadnje mesto službovanja, ter se reflektira samo na boljše moč. Podlogar & Petelin, Sv. Peter na Krasu. 1126

MODERNA gospodarska kuhinja je na prodaj v ulici Molino a vento št. 5. Interesenti si jo lahko ogledajo brez vsake obveze. 1127

UCENKA, pridna, dobra računicarica, z zadostno šolsko izobrazbo, poštenih starišev, se sprejme v trgovino z mešanim blagom. Reflektira se le na »Notranjke«. Ponudbe tozadevne na upravništvo »Edinosti« pod »Notranjka«. 1128

POZOR! Srebrne krone in zlato po najvišjih cenah plačuje edini grosist Belleli Vita, Via Madonna 10, I. 740

ZLATO in srebrne krone plačam več kot drugi kupci. Albert Pevh, urar, Mazzini 46 (v bližini drvenega trga). 2

Mestno županstvo v Postojni

vabi vse one v tuk. občino pristojne, a izven iste živeče osebe, da posljejo tuk. občin. uradu do 10. julija t. l. svoje družinske liste.

Te liste rabi županstvo za sestavo imenika državljanov vsled aneksije, glasom st. germanske mirovne pogodbe. 519

MESTNO ŽUPANSTVO V POSTOJNI dne 28. junija 1921.

Izd. d. i. komisar: Jos. Dovgan l. r.

!! ZNIŽANA CENA !!

Brinjevec 50' močan po Lir 7.50 liter.

Pri naročilih nad 50 litrov dam sod

BREZPLAČNO. 454

C. Vecchiet - Alcolea

Trst — Via Donizetti št. 3 — Trst

JADRANSKA BANKA

sprejema vloge na hranilne knjižice, žiro in druge vloge pod najugodnejšimi pogoji.

Prevzema vse bančne posle pod najugodnejšimi pogoji

Beograd, Celje, Dubrovnik, Kotor, Kranj, Ljubljana, Maribor, Metković, Opatija, Sarajevo, Split, Šibenik, Zadar, Zagreb, Trst, Wien.

Poslovne zveze z vsemi večjimi kraji v tu- in inozemstvu